

QUAN ĐIỂM CỦA HỒ CHÍ MINH VỀ AN SINH XÃ HỘI VÀ HÀM Ý GIÁO DỤC TRONG VẬN DỤNG TẠI THÀNH PHỐ NAM ĐỊNH HIỆN NAY

Khổng Thị Nhạn

Khoa khoa học cơ bản - Trường Đại học Điều dưỡng Nam Định

Tóm tắt: An sinh xã hội là một trong những nội dung cốt lõi trong tư tưởng nhân văn Hồ Chí Minh, phản ánh sâu sắc mục tiêu cao nhất của cách mạng Việt Nam là đem lại cuộc sống ấm no, tự do, hạnh phúc cho nhân dân. Tư tưởng của Người về an sinh xã hội không chỉ dừng lại ở việc bảo đảm các nhu cầu vật chất tối thiểu mà còn hướng tới phát triển toàn diện con người, bảo đảm công bằng xã hội và phát huy quyền làm chủ của nhân dân. Trong bối cảnh xây dựng nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa hiện nay, việc nghiên cứu và vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về an sinh xã hội có ý nghĩa lý luận và thực tiễn sâu sắc. Bài viết tập trung phân tích những nội dung cơ bản trong quan điểm của Hồ Chí Minh về an sinh xã hội, đồng thời đánh giá thực trạng vận dụng tại thành phố Nam Định hiện nay. Trên cơ sở đó, bài viết đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả thực hiện chính sách an sinh xã hội tại địa phương trong thời gian tới.

Từ khóa: Hồ Chí Minh; an sinh xã hội; Nam Định; chính sách xã hội; giảm nghèo bền vững; phát triển con người.

HO CHI MINH'S VIEWPOINT ON SOCIAL SECURITY AND EDUCATIONAL IMPLICATIONS IN APPLICATION IN NAM DINH CITY CURRENTLY

Abstract: Social security is one of the core elements in Ho Chi Minh's humanistic thought, profoundly reflecting the ultimate goal of the Vietnamese revolution: to ensure a prosperous, free, and happy life for the people. His thought on social security goes beyond merely guaranteeing minimum material needs; it also aims at comprehensive human development, the promotion of social justice, and the enhancement of people's mastery and participation in society. In the context of building a socialist-oriented market economy in Vietnam today, studying and applying Ho Chi Minh's thought on social security is of both theoretical and practical significance. This article analyzes the fundamental contents of Ho Chi Minh's views on social security and examines their application in Nam Dinh City at present. Based on this analysis, the article proposes several solutions to improve the effectiveness of social security policies in the locality in the coming years.

Keywords: Ho Chi Minh; social security; Nam Dinh City; social policy; sustainable poverty reduction; human development.

Nhận bài: 05/04/2026

Phản biện: 07/05/2026

Duyệt đăng: 12/05/2026

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

An sinh xã hội là một trong những trụ cột quan trọng của hệ thống chính sách xã hội ở mỗi quốc gia, thể hiện bản chất và trình độ phát triển của chế độ xã hội. Đối với Việt Nam, bảo đảm an sinh xã hội không chỉ là mục tiêu phát triển mà còn là động lực để thực hiện tiến bộ và công bằng xã hội, góp phần giữ vững ổn định chính trị, phát triển kinh tế và nâng cao chất lượng cuộc sống của nhân dân.

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn đặc biệt quan tâm đến đời sống của nhân dân lao động. Người nhiều lần khẳng định rằng mọi chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước đều phải xuất phát từ lợi ích của nhân dân và hướng tới phục vụ nhân dân. Ngay sau khi nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa ra đời, mặc dù phải đối mặt với muôn vàn khó khăn, thách thức, Người vẫn đặt nhiệm vụ chống đói, chống dốt, chăm lo đời sống nhân dân lên hàng đầu. Tư tưởng ấy đã trở thành nền tảng cho quá trình xây dựng và hoàn thiện hệ thống chính sách an sinh xã hội ở nước ta.

Trong những năm gần đây, thành phố Nam Định đã có nhiều nỗ lực trong việc triển khai các chính sách an sinh xã hội, góp phần nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân. Tuy nhiên, quá trình đô thị hóa, già hóa dân số, biến động thị trường lao động và những tác động của hội nhập quốc tế đang đặt ra nhiều thách thức mới đối với công tác an sinh xã hội của địa phương.

Nghiên cứu quan điểm của Hồ Chí Minh về an sinh xã hội và vận dụng vào thực tiễn thành phố Nam Định hiện nay không chỉ góp phần làm sáng tỏ giá trị lý luận của tư tưởng Hồ Chí Minh mà còn có ý nghĩa thiết thực trong việc đề xuất các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả thực hiện chính sách an sinh xã hội ở địa phương.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Cơ sở lý luận về an sinh xã hội trong tư tưởng Hồ Chí Minh

Tư tưởng Hồ Chí Minh về an sinh xã hội được hình thành trên cơ sở kế thừa truyền thống nhân ái của dân tộc Việt Nam, tiếp thu tinh hoa văn hóa nhân loại và vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác – Lênin vào điều kiện cụ thể của Việt Nam.

Trong suốt cuộc đời hoạt động cách mạng, Hồ Chí Minh luôn trăn trở trước cảnh nghèo đói, bất công và những khó khăn của người lao động. Theo Người, mục tiêu của cách mạng không chỉ là giành độc lập dân tộc mà còn phải bảo đảm cho nhân dân có cuộc sống ấm no, hạnh phúc.

Người khẳng định: “Chúng ta đã hy sinh làm cách mạng thì phải làm cho dân có ăn, có mặc, có chỗ ở, được học hành”. Đây chính là sự thể hiện tập trung nhất tư tưởng an sinh xã hội của Hồ Chí Minh.

Khác với cách tiếp cận thuần túy kinh tế, Hồ Chí Minh xem an sinh xã hội là một hệ thống các chính sách nhằm bảo đảm quyền con người, quyền công dân, tạo điều kiện cho mọi người được phát triển toàn diện cả về vật chất lẫn tinh thần.

2.2. Những nội dung cơ bản trong quan điểm của Hồ Chí Minh về an sinh xã hội

2.2.1. Chăm lo đời sống nhân dân là mục tiêu hàng đầu của Nhà nước

Theo Hồ Chí Minh, bản chất của Nhà nước cách mạng là Nhà nước của dân, do dân và vì dân. Vì vậy, mọi hoạt động của bộ máy nhà nước phải hướng tới phục vụ nhân dân.

Người nhấn mạnh rằng cán bộ, công chức phải thực sự là công bộc của dân; phải thường xuyên lắng nghe ý kiến của nhân dân, giải quyết những khó khăn, bức xúc của nhân dân và không ngừng nâng cao đời sống nhân dân.

Tư tưởng này thể hiện rõ quan điểm lấy con người làm trung tâm của sự phát triển. Người cho rằng tăng trưởng kinh tế chỉ thực sự có ý nghĩa khi mang lại lợi ích thiết thực cho người dân. Mọi thành quả phát triển phải được phân phối công bằng và hướng tới nâng cao chất lượng cuộc sống của nhân dân.

2.2.2. Giải quyết việc làm là biện pháp căn bản để bảo đảm an sinh xã hội

Trong tư tưởng Hồ Chí Minh, lao động không chỉ là nguồn tạo ra của cải vật chất mà còn là quyền lợi và nghĩa vụ thiêng liêng của mỗi công dân.

Người cho rằng muốn nâng cao đời sống nhân dân thì trước hết phải tạo điều kiện để nhân dân có việc làm ổn định. Người từng khẳng định rằng lao động là vinh quang và là con đường quan trọng nhất để cải thiện cuộc sống.

Từ quan điểm đó, Hồ Chí Minh luôn chú trọng phát triển sản xuất, khuyến khích tăng gia lao

động, tiết kiệm và nâng cao năng suất lao động. Người coi đây là giải pháp lâu dài và bền vững để giải quyết các vấn đề xã hội.

Đối với Việt Nam hiện nay, tư tưởng này vẫn mang giá trị thời sự sâu sắc trong việc xây dựng thị trường lao động hiện đại, tạo việc làm bền vững và nâng cao chất lượng nguồn nhân lực.

2.2.3. Thực hiện công bằng xã hội và chăm lo các đối tượng yếu thế

Một nội dung nổi bật trong tư tưởng Hồ Chí Minh về an sinh xã hội là sự quan tâm sâu sắc đối với các đối tượng dễ bị tổn thương trong xã hội.

Người luôn nhắc nhở Đảng và Nhà nước phải quan tâm chăm sóc thương binh, bệnh binh, gia đình liệt sĩ, người già cô đơn, trẻ em mồ côi, người khuyết tật và những người gặp hoàn cảnh khó khăn.

Sau Cách mạng tháng Tám năm 1945, mặc dù đất nước còn nhiều khó khăn nhưng Hồ Chí Minh đã chỉ đạo thực hiện nhiều chính sách cứu đói, hỗ trợ người nghèo và chăm sóc người có công với cách mạng.

Theo Người, sự phát triển của xã hội phải được đánh giá không chỉ bằng tốc độ tăng trưởng kinh tế mà còn bằng mức độ chăm lo đối với những người yếu thế.

2.2.4. Kết hợp trách nhiệm của Nhà nước với sự tham gia của toàn xã hội

Hồ Chí Minh cho rằng bảo đảm an sinh xã hội là trách nhiệm của Nhà nước nhưng không thể chỉ dựa vào nguồn lực của Nhà nước.

Người đề cao truyền thống đoàn kết, tương thân tương ái của dân tộc Việt Nam và khuyến khích mọi tổ chức, cá nhân tham gia giúp đỡ những người có hoàn cảnh khó khăn.

Quan điểm này là cơ sở lý luận quan trọng cho chủ trương xã hội hóa công tác an sinh xã hội ở nước ta hiện nay.

2.3. Thực trạng vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về an sinh xã hội tại thành phố Nam Định

Là trung tâm chính trị, kinh tế, văn hóa của tỉnh Nam Định, thành phố Nam Định luôn xác định bảo đảm an sinh xã hội là nhiệm vụ trọng tâm trong chiến lược phát triển kinh tế - xã hội. Những năm qua, địa phương đã triển khai nhiều chương trình, chính sách nhằm thực hiện mục tiêu giảm nghèo bền vững, tạo việc làm, mở rộng bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế và nâng cao chất lượng các dịch vụ xã hội cơ bản.

Công tác hỗ trợ người có công với cách mạng được thực hiện đầy đủ, kịp thời. Các chế độ trợ cấp ưu đãi đối với thương binh, bệnh binh, thân nhân liệt sĩ và người có công được bảo đảm theo quy định của Nhà nước.

Chính quyền thành phố cũng chú trọng thực hiện các chương trình hỗ trợ nhà ở cho hộ nghèo, hộ cận nghèo và gia đình chính sách; triển khai nhiều hoạt động nhân đạo, từ thiện và chăm sóc cộng đồng.

Trong lĩnh vực y tế, mạng lưới cơ sở khám chữa bệnh tiếp tục được củng cố, tỷ lệ người dân tham gia bảo hiểm y tế ngày càng tăng, tạo điều kiện thuận lợi cho người dân tiếp cận các dịch vụ chăm sóc sức khỏe.

Lĩnh vực giáo dục và đào tạo đạt nhiều kết quả tích cực, góp phần nâng cao dân trí và chất lượng nguồn nhân lực của địa phương.

2.4. Đánh giá kết quả vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về an sinh xã hội tại thành phố Nam Định

2.4.1. Những thành tựu nổi bật

Thứ nhất, hệ thống chính sách an sinh xã hội ngày càng được hoàn thiện và triển khai đồng bộ.

Những năm qua, cùng với quá trình phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh Nam Định, thành phố Nam Định đã tích cực triển khai các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước về bảo đảm an sinh xã hội. Các chương trình giảm nghèo bền vững, hỗ trợ người có công, bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế, đào tạo nghề và giải quyết việc làm được thực hiện tương đối đồng bộ, tạo điều kiện để người dân tiếp cận tốt hơn các dịch vụ xã hội cơ bản.

Sự phát triển kinh tế của tỉnh đã tạo nền tảng vật chất quan trọng cho việc thực hiện các chính sách an sinh xã hội. Quý I năm 2025, tốc độ tăng trưởng GRDP của Nam Định đạt 11,86%, đứng đầu vùng Đồng bằng sông Hồng và thuộc nhóm dẫn đầu cả nước. Đây là điều kiện thuận lợi để địa phương tăng nguồn lực đầu tư cho các lĩnh vực xã hội và nâng cao chất lượng đời sống nhân dân.

Thứ hai, công tác giảm nghèo đạt được nhiều kết quả tích cực.

Thực hiện quan điểm của Hồ Chí Minh về chăm lo đời sống nhân dân, nhất là những người có hoàn cảnh khó khăn, thành phố Nam Định đã triển khai nhiều chương trình hỗ trợ sinh kế, đào

tạo nghề, tạo việc làm và tín dụng ưu đãi cho hộ nghèo, hộ cận nghèo.

Nhờ đó, đời sống của người dân không ngừng được cải thiện. Cùng với xu hướng chung của cả nước, thu nhập của người lao động từng bước được nâng cao; tỷ lệ hộ nghèo giảm qua các năm; điều kiện tiếp cận giáo dục, y tế và các dịch vụ xã hội cơ bản ngày càng được cải thiện.

Thứ ba, chính sách bảo hiểm y tế và chăm sóc sức khỏe nhân dân được mở rộng.

Trong tư tưởng Hồ Chí Minh, sức khỏe là vốn quý nhất của con người và của xã hội. Người từng khẳng định: “Giữ gìn dân chủ, xây dựng nước nhà, gây đời sống mới, việc gì cũng cần có sức khỏe mới làm thành công”.

Vận dụng tư tưởng đó, thành phố Nam Định luôn quan tâm đầu tư cho lĩnh vực y tế, nâng cao chất lượng khám chữa bệnh và mở rộng độ bao phủ bảo hiểm y tế.

Hiện nay, tỷ lệ tham gia bảo hiểm y tế của Việt Nam đạt trên 95% dân số; Nam Định là một trong những địa phương có tỷ lệ bao phủ bảo hiểm y tế ở mức cao, góp phần bảo đảm quyền được chăm sóc sức khỏe của người dân.

Thứ tư, công tác giải quyết việc làm và phát triển nguồn nhân lực có nhiều chuyển biến tích cực.

Hồ Chí Minh luôn coi lao động là yếu tố quyết định nâng cao đời sống nhân dân. Quán triệt tư tưởng đó, thành phố Nam Định đã gắn phát triển kinh tế với tạo việc làm và nâng cao chất lượng nguồn nhân lực.

Sự phát triển của các khu công nghiệp, cụm công nghiệp, các cơ sở sản xuất và dịch vụ đã tạo thêm nhiều cơ hội việc làm cho người lao động. Chỉ số sử dụng lao động trong doanh nghiệp sản xuất công nghiệp của Nam Định quý I năm 2025 tăng 2,67% so với cùng kỳ năm trước.

Thứ năm, chính sách đối với người có công và các đối tượng bảo trợ xã hội được thực hiện hiệu quả.

Các chế độ ưu đãi đối với thương binh, bệnh binh, thân nhân liệt sĩ, người hoạt động kháng chiến và các đối tượng bảo trợ xã hội được thực hiện đầy đủ, kịp thời. Đây là biểu hiện sinh động của đạo lý “Uống nước nhớ nguồn”, đồng thời thể hiện rõ tư tưởng nhân văn sâu sắc của Hồ Chí Minh trong việc chăm lo những người đã cống hiến cho đất nước và những người yếu thế trong xã hội.

2.5. Giải pháp nâng cao hiệu quả vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về an sinh xã hội tại thành phố Nam Định giai đoạn hiện nay

Thứ nhất, tiếp tục nâng cao nhận thức về giá trị của tư tưởng Hồ Chí Minh đối với công tác an sinh xã hội: Các cấp ủy đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội cần tăng cường tuyên truyền, giáo dục tư tưởng Hồ Chí Minh về chăm lo đời sống nhân dân, coi đây là nền tảng tư tưởng trong hoạch định và thực hiện chính sách xã hội.

Thứ hai, phát triển kinh tế nhanh và bền vững gắn với thực hiện tiến bộ, công bằng xã hội: Hồ Chí Minh luôn nhấn mạnh mối quan hệ giữa tăng trưởng kinh tế và nâng cao đời sống nhân dân. Do đó, thành phố Nam Định cần tiếp tục khai thác hiệu quả các tiềm năng, lợi thế để thúc đẩy tăng trưởng kinh tế, đồng thời bảo đảm phân phối công bằng các thành quả phát triển.

Thứ ba, nâng cao hiệu quả công tác giảm nghèo bền vững: Chính sách giảm nghèo cần chuyển mạnh từ hỗ trợ trực tiếp sang hỗ trợ phát triển sinh kế, tạo việc làm và nâng cao năng lực cho người nghèo.

Thứ tư, mở rộng diện bao phủ bảo hiểm xã hội và bảo hiểm y tế: Đây là giải pháp quan trọng nhằm hiện thực hóa mục tiêu bảo đảm an sinh xã hội toàn dân. Cần tăng cường tuyên truyền về lợi ích của bảo hiểm xã hội tự nguyện; đa dạng hóa phương thức đóng và mức đóng; có cơ chế hỗ trợ phù hợp đối với lao động khu vực phi chính thức và người có thu nhập thấp.

Thứ năm, nâng cao chất lượng dịch vụ y tế, giáo dục và các dịch vụ xã hội cơ bản: Tiếp tục đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị và nguồn nhân lực cho hệ thống y tế, giáo dục; bảo đảm mọi người dân được tiếp cận bình đẳng với các dịch vụ xã hội thiết yếu.

Thứ sáu, đẩy mạnh xã hội hóa công tác an sinh xã hội: Phát huy tinh thần đoàn kết, tương thân tương ái theo tư tưởng Hồ Chí Minh; khuyến khích doanh nghiệp, tổ chức xã hội và cá nhân tham gia các hoạt động từ thiện, nhân đạo, hỗ trợ người nghèo và các đối tượng yếu thế.

Thứ bảy, nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước về an sinh xã hội: Tiếp tục hoàn thiện cơ chế giám sát, đánh giá việc thực hiện các chính sách an sinh xã hội; tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin và chuyển đổi số trong quản lý, chi trả và theo dõi các chế độ an sinh xã hội.

2.7. Hàm ý giáo dục từ việc vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về an sinh xã hội tại thành phố Nam Định

Từ việc nghiên cứu quan điểm của Hồ Chí Minh và thực tiễn triển khai tại thành phố Nam Định, có thể rút ra một số hàm ý quan trọng đối với lĩnh vực giáo dục và đào tạo như sau:

Thứ nhất, tăng cường giáo dục nhận thức về an sinh xã hội và trách nhiệm công dân: Các cơ sở giáo dục cần lồng ghép nội dung về an sinh xã hội, công bằng xã hội và tư tưởng Hồ Chí Minh vào chương trình giảng dạy, đặc biệt trong các môn lý luận chính trị, giáo dục công dân và kỹ năng sống.

Thứ hai, giáo dục gắn với nhu cầu thị trường lao động và tạo việc làm bền vững: Tư tưởng Hồ Chí Minh coi lao động là nền tảng bảo đảm an sinh xã hội, do đó các cơ sở giáo dục cần chú trọng đổi mới chương trình đào tạo theo hướng thực tiễn, gắn với nhu cầu của thị trường lao động địa phương.

Thứ ba, phát huy vai trò của giáo dục trong giảm nghèo bền vững: Giáo dục là con đường căn bản giúp người dân thoát nghèo. Vì vậy, cần tăng cường các chính sách hỗ trợ học tập đối với học sinh, sinh viên có hoàn cảnh khó khăn; mở rộng cơ hội tiếp cận giáo dục chất lượng cho mọi đối tượng, đặc biệt là người nghèo, người yếu thế và khu vực lao động phi chính thức.

Thứ tư, giáo dục tinh thần nhân ái, đoàn kết và trách nhiệm xã hội: Các hoạt động giáo dục cần chú trọng bồi dưỡng giá trị đạo đức, tinh thần tương thân tương ái theo tư tưởng Hồ Chí Minh. Thông qua các chương trình tình nguyện, hoạt động xã hội, sinh viên và học sinh sẽ được trải nghiệm thực tiễn, nâng cao ý thức sẻ chia và trách nhiệm với cộng đồng.

Thứ năm, nâng cao chất lượng đào tạo nguồn nhân lực trong lĩnh vực an sinh xã hội.

Các trường đại học, cao đẳng cần quan tâm phát triển các ngành đào tạo liên quan đến công tác xã hội, y tế, điều dưỡng, quản lý xã hội nhằm đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của hệ thống an sinh xã hội trong bối cảnh già hóa dân số và chuyển đổi số.

Thứ sáu, đẩy mạnh ứng dụng công nghệ trong giáo dục phục vụ an sinh xã hội.

Việc ứng dụng công nghệ số trong giáo dục không chỉ nâng cao chất lượng đào tạo mà còn góp phần thu hẹp khoảng cách tiếp cận tri thức

giữa các nhóm dân cư. Điều này có ý nghĩa quan trọng trong việc bảo đảm công bằng trong giáo dục – một trụ cột của an sinh xã hội.

Như vậy, giáo dục không chỉ là một bộ phận của hệ thống an sinh xã hội mà còn là động lực quan trọng thúc đẩy thực hiện hiệu quả các chính sách an sinh. Việc vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh trong giáo dục sẽ góp phần hình thành nguồn nhân lực chất lượng cao, có trách nhiệm xã hội, qua đó đóng góp tích cực vào sự phát triển bền vững của thành phố Nam Định trong giai đoạn hiện nay.

III. KẾT LUẬN

An sinh xã hội là một nội dung có vị trí đặc biệt quan trọng trong hệ thống tư tưởng Hồ Chí Minh. Với tầm nhìn nhân văn sâu sắc, Hồ Chí Minh luôn khẳng định mục tiêu cao nhất của cách mạng là mang lại cuộc sống ấm no, tự do, hạnh phúc cho nhân dân. Những quan điểm của Người về chăm lo đời sống nhân dân, bảo đảm quyền lao động, thực hiện công bằng xã hội và phát huy sức mạnh của toàn dân trong hoạt động tương trợ xã hội đã trở thành nền tảng tư tưởng cho việc xây dựng hệ

thống chính sách an sinh xã hội ở Việt Nam.

Thực tiễn vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh tại thành phố Nam Định cho thấy địa phương đã đạt được nhiều thành tựu quan trọng trong lĩnh vực giảm nghèo, giải quyết việc làm, bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế, chăm sóc người có công và hỗ trợ các đối tượng yếu thế. Những kết quả đó góp phần nâng cao chất lượng cuộc sống của nhân dân, củng cố niềm tin của nhân dân đối với Đảng và Nhà nước, đồng thời tạo nền tảng vững chắc cho sự phát triển bền vững của địa phương.

Tuy nhiên, trước những biến đổi nhanh chóng của tình hình kinh tế - xã hội, quá trình già hóa dân số, chuyển đổi số và hội nhập quốc tế, công tác an sinh xã hội vẫn đang đối mặt với nhiều thách thức mới. Vì vậy, việc tiếp tục nghiên cứu, vận dụng và phát triển sáng tạo tư tưởng Hồ Chí Minh về an sinh xã hội là yêu cầu khách quan nhằm bảo đảm mọi người dân đều được thụ hưởng thành quả phát triển, góp phần xây dựng thành phố Nam Định ngày càng giàu đẹp, văn minh và hiện đại.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Hồ Chí Minh (2011), Toàn tập, tập 4, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
 Hồ Chí Minh (2011), Toàn tập, tập 5, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
 Hồ Chí Minh (2011), Toàn tập, tập 10, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
 Hồ Chí Minh (2011), Toàn tập, tập 12, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
 Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, tập I, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
 Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, tập II, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
 Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (2024), Luật Bảo hiểm xã hội.
 Chính phủ (2021), Nghị định số 20/2021/NĐ-CP ngày 15/3/2021 về chính sách trợ giúp xã hội đối với đối tượng bảo trợ xã hội.